

компонента тією чи іншою мірою присутня в будь-яких текстах. Крім того, технологію сторітелінгу нині використовують журналісти в усьому світі.

Причина ефективності історій прихована у глибокому минулому людства. Протягом тисячоліть люди будували свій світ через оповіді — наративи, тому найзручніший для нас спосіб сприймати нову інформацію саме за допомогою історій. Суттєвою перевагою сторітелінгу є те, що в його основу покладено загальні драматургічні вимоги, наприклад: зав'язка, кульмінація, розв'язка, герой або герої, тема, конфлікти. Використовуючи сторітелінг, журналістика також ґрунтується на базових драматургічних вимогах до творів.

Використання діяльнісного підходу до визначення журналістики дозволяє розглядати сторітелінг не тільки як технологію представлення інформації або соціального знання в тексті, а й розглядати його як особливий стиль написання, який західні вчені називають “features writing”. Іншим стилем є “news writing”, або «перевернута піраміда», який використовується для викладення фактів. Стиль “features writing” необхідний для розкриття драматичних подій життя, оформлених у вигляді історій. Таким чином, сторітелінг у журналістиці спрямований захопити увагу аудиторії, звільнити її емоції, чого не можна здійснити за допомогою “news writing”. Наративний журналістський текст має суто особистісне — авторське наповнення. Виробляє його не журналістика новин, а публіцистична журналістика, або наративна.

Якщо розглядати сторітелінг як мистецтво розповіді історій, то відповідно журналістика — це мистецтво сторітелінгу. Репрезентувати — це розповідати, а розповідати — вибудовувати «стратегію тяжіння» до предмета. Цей термін запропонувала американська консультантка з комунікацій Аннет Сіммонс. Таким чином і організовується стратегія роботи журналіста, яка дозволяє впливати на аудиторію. Журналіст репрезентує соціальні факти для забезпечення взаєморозуміння в суспільстві, що і є сенсом сторітелінгу як комунікаційного інструменту. Отже, сторітелінг у журналістиці є інструментом моделювання соціальної дійсності.

Таким чином, сторітелінг є сучасним комунікаційним трендом у журналістиці й активно використовується для привертання уваги до журналістських матеріалів у комунікації з аудиторією. Цю технологію можна одночасно розглядати як мистецтво і як науку. Як якісна комунікаційна технологія, сторітелінг дозволяє ефективно донести необхідну інформацію до особистості або аудиторії, мотивувати їх на дії з метою досягнення максимального результату.

У центрі дискусій теоретиків і практиків залишаються питання визначення понять «сторітелінг», «наратив» тощо. Водночас вже виокремлені та активно обговорюються наступні види сторітелінгу: усний, текстовий, цифровий, трансмедійний та сторітелінг прямої дії.

Д. Візір

РЕГІОНАЛЬНІ ЗМІ В УМОВАХ ВОЄННОЇ АГРЕСІЇ

D. Vizir

REGIONAL MEDIA IN THE CONDITIONS OF MILITARY AGGRESSION

Роль регіональних ЗМІ є дуже важливою для якісного донесення інформації про стан справ у громаді, особливо для людей, які не мають доступу до великого різноманіття медіаконтенту. Особливо актуальною є роль регіональних медіа

в умовах воєнної агресії РФ, оскільки якісне висвітлення подій, прямо або опосередковано пов'язаних з війною, може допомогти громадянам певної громади ухвалити рішення щодо своєї безпеки та подальших дій в умовах бойових дій.

На думку науковців, ще до повномасштабного вторгнення РФ позитивним аспектом функціонування локальних медіа була відсутність фактів трансляції проросійських меседжів, пропаганди, фейків, які негативно впливали на інформаційну безпеку в Україні. Однак досліджувані реформовані медіа, на жаль, майже ігнорували висвітлення подій, пов'язаних з війною Росії проти України: Операції Об'єднаних Сил (ООС), проблем військових, поранених, родин загиблих, переселенців. Регіональні видання здебільшого демонстрували лояльність до місцевої влади з одночасною нездатністю задовольнити потреби мешканців в оперативному поданні інформації.

Нині ситуація змінилася на краще. Українські регіональні ЗМІ налагодили повноцінну роботу під час повномасштабного вторгнення. Значна частка контенту присвячена тому, як війна позначається на житті громад, яким є хід бойових дій тощо. Проте вже в червні 2022 р. було помітно, що видання змінили фокус уваги з оперативної хроніки російського вторгнення на новини власних громад, кримінал та соціальну сферу. Побільшало в газетах і різноманітної привітально-розважальної суміші (кросворди, гороскопи, поради).

Різні регіональні ЗМІ важливо порівнювати між собою, оскільки це дасть змогу визначити найбільш професійні та якісні медіа, які висвітлюють достовірну та актуальну інформацію, з мінімальною кількістю порушень журналістських стандартів. Нами було запропоновано такі критерії для порівняння різних видань регіональних ЗМІ:

- Частота висвітлення перебігу воєнних дій в Україні та ситуації на лінії фронту. Це є важливим, оскільки в такий спосіб ЗМІ акцентує увагу на нагальних, найважливіших проблемах у країні та стані справ у найгарячіших точках.
- Кількість показаних сюжетів або згадувань про місцевих героїв громад, які загинули під час війни або здійснили подвиг. Це є важливим, оскільки дозволить висвітлити жителям громади конкретно тих людей, яким можна бути вдячними за героїзм, що формує почуття гордості за своїх земляків.
- Кількість опублікованого власного контенту. Це є важливим, оскільки саме унікальний контент приваблює більше уваги з боку читачів або глядачів, і саме цей контент транслюється спочатку саме в регіональних ЗМІ.
- Частота та кількість порушень журналістських стандартів. Це є важливим, оскільки порушення журналістських стандартів, на жаль, є актуальною проблемою для українських медіа на сьогодні, а в регіональних медіа це не втрачає актуальності. А тому менша кількість та частота журналістських порушень свідчатиме про вищу професійність ЗМІ.
- Оперативність подання інформації читачам або глядачам. Це важливо, оскільки в умовах війни швидкість передання інформації відіграє визначну роль, що може вплинути на ухвалення рішень читачем або глядачем.

У результаті порівняння ми зможемо виявити ті регіональні видання, які найбільш якісно, професійно, достовірно та оперативно висвітлюють інформацію про життя місцевих громад в умовах війни в Україні.

Отже, для порівняння регіональних видань обрано обґрунтовані критерії, що дозволять визначити, наскільки професійно та якісно регіональні ЗМІ висвітлюють інформацію, що є дуже важливим в умовах російської воєнної агресії.

Д. Кайгородцева

ДИСКУРС 8 БЕРЕЗНЯ В УКРАЇНСЬКИХ ОНЛАЙН-МЕДІА ТА СОЦМЕРЕЖАХ

D. Kaihorodtseva

DISCOURSE OF MARCH 8 IN UKRAINIAN ONLINE MEDIA AND SOCIAL NETWORKS

Нині ми звертаємо увагу на те, що в рік війни росії проти України у 2022–2023 р. в українському медіадискурсі відбуваються зміни і протиріччя стали більш помітними. Особливо загострилися дискусії щодо відміни культурного радянського спадку, зокрема відзначення 8 березня.

Дослідниця гендерних питань О. Кісь ще у 2018 р. у статті «Украдене свято: історичні трансформації смислу 8 березня» пояснювала значення визначної дати 8 березня та надала ґрунтовний історичний огляд того, як виникла традиція «святкування» та змінилося ставлення до неї в СРСР, у склад якого входила Україна до 1991 р. Дослідниця зазначає, що «за сімдесят років радянської влади 8 березня втратило свій політичний протестний потенціал, воно було не лише одержавлене, а й одомашнене і перетворилося на свято вшанування “весни, вічної жіночності та кохання”». Отже, вже наприкінці 1980-х рр. у СРСР сформувався дуже специфічний спосіб відзначення Міжнародного жіночого дня, наповнений смислами, атрибутами й ритуалами, фактично, протилежними первісним ідеям, які вкладали в це свято феміністки початку ХХ ст. Таким чином, «Украдене свято» повернули проти самих жінок. «Лицемірне звеличення та обдаровування жінок один день на рік відбувалося в умовах повсюдної їх експлуатації та дискримінації, ігнорування численних потреб та проблем жіноцтва у країні рад, де “жіноче питання” давно вважається вирішеним», — відзначила О. Кісь у своїй публікації.

З набуттям Україною незалежності усі радянські свята зазнали перегляду, деякі були відмінені та забуті, деякі залишилися, через що й досі призводять до дискусій. На різні підходи у висвітленні 8 березня звертає увагу дослідниця медіа О. Зіненко у статті “Decoding Cultural Frames: How Ukrainian Mass Media Report about Cultural Public Events”, яка звертає увагу на те, що в соціумі відбулися зміни та протестне значення дати 8 березня відновилося. Аналізуючи матеріали 2018 р., дослідниця наводить деякі приклади висвітлення цієї дати. Здебільшого в той рік повідомляли про неї як про «свято». Відрізняється публікація про «Марш жінок» у новинах національного мовника ТСН: «Ми чуємо і бачимо різних учасників, які говорять слова: “жінка не повинна обмежуватися стереотипами у виборі професії” — від студентки технічного університету, “жінка має розпоряджатися своїм тілом” — від жінки з плакатом з оголеними грудьми, “ми не хочемо в середньовіччя” — від жінки, одягненої у стилізований костюм». Проте у статті зазначається, що «інтонація коментатора новин, побудова структури репортажу, вибір героїв представляють його як віддаленого спостерігача». Коли коментатор повідомляє про намір «молодиків» напасти на мирних мітингувальників, у його голосі з’являється впевненість, оскільки ситуація прояснюється через конфліктну ситуацію. Отже,